

ԳՐԱԽՈՍԱԿԱՆՆԵՐ

ՀԱՆԴԻՍ ՀԱՆԴԻՍԻՑ

**LE MUSEON, REVUE D'ETUDES
ORIENTALES, LXXXIII, 1-2,
Louvain, 1970.**

Ընդհանրապես արևագիտության ներ-
փրուած գիտական լուրջ հանդէս: Հոն
կ'երեւին երբեմն հայագիտական ուսում-
ներու վերաբերեալ հարցեր, բնութիւն-
ներ, եւ երբեմն ակնարկներ: Նկատի
առնել կու տանք՝ որ յիշէր Բիւիւն մէջ

J. M. Fiey, Պաղտատէ գրող մը, իր
«*Les Marcionites dans les textes
historiques de l'église de Perse*» խո-
րագրով յօդուածին մէջ ունի ակնարկ մը
Մարկիոնի աղանդին շուրջ՝ ուր տըր-
ուած աղբիւրները կրնան օգտակար ըլ-
լալ մեր եզնիկի Դ. գրքին համար: Հե-
ղինս կը յիշէ արդէն հայ իմաստաւո-
րին հերքումը, որ՝ կ'ըսէ, երեւան եկաւ
այն ատեն՝ երբ աղանդը Ե. դարուն ար-
դէն վնասակար սկսած էր դառնալ:

L. Leloir, ծանօթ Բենեդիկտեան հա-
յագէտը, բնութեան կ'առնէ Ս. Յակոբոս
սի կարողիկեայց բուրքին հայերէն
բարգամուրիւնը, որ ասորականին հետ
միասին ունին համաձայնութեան կէտեր
իին լատին բարգամուրեան հետ, հրա-
տարակոյտը **Walter Thiele**-է «*Vetus
latina*»-ի մէջ (**Beuron, 1956-
1969): Այս նմանութեան կէտերը՝ ընդ
մէջ իին լատին բարգամուրեան եւ հայ
ու ասորի բարգամուրիւններու՝ դիա-
ուած երեւոյթ մըն էին եւ գրեթէ ան-
ժխտիլի՝ Աւետարաններու եւ Գործք Ա-
ռաքելոցի հետ: Այժմ ձեռնարկուած է
համեմատական աշխատանք մը Յակոբոս
առաքեալի բուրքին հետ, որմէ կարելի
պիտի ըլլայ յայն բնագրի բնական հրա-
տարակոյտին մը պատրաստել, նկատի
առնելով այն տարբերակները՝ որ պիտի
յայտնուին վերոյիշեալ համեմատութե-
նէն, որուն ձեռք զարկած են **Kurt A-
land, Jean Duylacy** եւ **Boniface Fi-
scher**.**

Leloir բառական լատին վերածումով
մը հայ եւ ասորի բարգամուրիւննե-
րուն՝ նպատակ ունի նպատակելու այդ
ձեռնարկին: Այդ բառացի բարգամ-
ուրիւններն են ահա, որ հրատարակ-
ուած են հանդէսին մէջ. էջ 192-
208: Ասորի բնագրին բարգամուրիւնը
ըրած է Բէ՝ «Բէշիքթայ»էն (որ Դ. դա-
րու վերջէն է՝ եւ կամ Ե.ի սկիզբէն) եւ
Բէ՝ Փիլոսոֆեսեան բարգամուրեանէն՝ որ
շուրջ դար մը հոսք կատարուած է Պո-
ղիկարպոս բարեպիսկոպոսէն, խնդրանով
Փիլոսոֆեսոսի: Իսկ հայերէն բնագրին
համար գործածած է Զօհրապեան հրա-
տարակոյտիւնը (1805): Տարբերակներու
նշանակութեան մէջ զանց ըրած է սկզբ-
ունով ուսուսկան տարբերակներէն, կամ
անոնք՝ որոնք աղեցուրիւն չունին
իմաստին վրայ եւ անձնա կը համար-
ուին:

Gérard Garitte, գրախոսական մը
ունի Ս. Ն. Տէր Դեռնոնիսի «Ագաթան-
գեղոսի արարական նոր խմբագրութիւնը»
գործին մասին, էջ 267-269:

Tito Orlandi-ի *Testi Copti* 1) *En-
comio di Atanasio*. 2) *Vita di Atana-
sio*. Edizione critica, traduzione e
commento (Testi e Documenti per lo
studio dell'Antichità, XXI. - Istit-
tuto di Papirologia dell'Università
degli Studi di Milano, Studi copti,
3), Milano e Varese, Istituto Edit-
oriale Cisalpino, 1968, 162 p., 6 plan-
ches, 190×125 mm. Prix 2500 liras.

ԿԱՐԻՐԻ՝ էջ 269-272ի վրայ մանրամասն
տեղեկատուութեամբ կը ներկայացնէ Ս.
Աթանասի գործերուն վերաբերեալ հրա-
տարակոյտիւններ, եւ կը ծանոթանալ մա-
նաւանդ Թորինոյի եզրպատկան բանգա-
րանին պալլիտոսի մէջ պահուած Ս. Ա-
թանասի երկու գործերուն զգալի բնա-
գիրներուն վրայ, որոնք կը հրատարակ-
ուին առաջին անգամ Թիւրոյ Օրլանտիէն:
Հայրախոսական տեսակետով շահեկան
կրնան ըլլալ անշուշտ մեզի ալ այս ան-
դրադարձութիւնները եւ ծանօթութիւն-
ները. ահա Բէ ինչո՞ւ անոր մասին հա-
մառօտ ակնարկ մը ըրինք հոս: